

СНН

СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

Пешта, 1838–1849.

Будимпешта, 2. новембар 2006.

Нова серија, г. XVI, бр. 44

*Награда Арсеније Чарнојевић
додељена Предрагу Степановићу*

Арсеније међу својима

Фото: ИВАН ЈАКШИЋ

Српски дан на радију

У Печујском регионалном студију Мађарског радија и ове године, 6. октобра, одржан је „Српски дан на Мађарском радију“ који се, слично претходним годинама, базирао на партнерској сарадњи Новог Сада и Печуја.

Чланови Српске редакције Мађарског радија ради достојног обележавања трећег по реду «Српског дана» позвали су и своје колеге из новосадског радија па су у престоницу Жупаније Барање од стране тамношпе Српске редакције допутовали Татјана Новчић-Матијевић и Слободан Шорак, док је Мађарску редакцију заступао Деже Ерег.

Српски дан је отпочео радијским мостом на мађарском језику а одмах затим уследио је двосатни наставак и на српском језику. Приликом директног радијског повезивања, на ред су доспеле такве теме као што је партнерска сарадња двају градова Печуја и Новог Сада, Печуј као културна престоница Европе 2010. године, нови Устав Србије, Дани мађарске драме у Новом Саду, Међународни филмски фестивал у Печују приликом којег је представљена и српска филмска уметност, сарадња новосадског и печујског универзитета, односно, двају сајмова, стручни контакти геронтолошких центара у Војводини и Барањи а нису изостале ни културно-забавне актуелности које се тичу мађарске мањине у Новом Саду, Војводини те српске у Печују, Мађарској.

Током емисије на српском језику – од 12.30 до 12.50 – радијски мост Печујаца и Новосађана проширен је укључивањем Радио Бања Луке, на тај начин, дошло је до својерсног регионалног повезивања српских редакција у Србији, Републици Српској и Мађарској при чему је тема расправе била заштита културног наслеђа српског народа.

Најављени су и предстојећи програми а окончањем двосатног радијског издања уследио је заједнички ручак гостију из Новог Сада и запослених Печујског студија: у знаку „Српског дана“ доминирала је српска гастрономија, наимае, као и претходне две године, и овом приликом за укусне ћевапе побринуо се Петар Крунић, роштиљџија из Калаза док је послужено веома укусно српско црно вино стигло из Медине захваљујући газди Алекси Сокићу.

Црно вино је, иначе, и сутрадан имало значајну улогу, наимае, „Фестивал црног вина у Виљану“ заузео је ударно место у регионалној емисији Српске редакције Мађарског радија! Слушаоци печујског радија имали су прилику да стекну тонски увид у дешавања традиционалне фестивалске манифестације која је својеврсни културно-забавни и гастрономски печат престонице црног вина у Мађарској!

Сарадници новосадског и печујског радија, и Пера Крунић, као роштиљџија

И новинари новосадског радија имали су шта да виде, чују, забележе и извештавају.

У сваком случају, „Српски дан на Мађарском радију“ – чије приређивање су потпомогли Јавна фондација „За националне и етничке мањине у Мађарској“, Сегединска српска заједница, Самоуправа Срба у Печују и виноградарски Алекса Сокић из Медине те Драгомир Бата Шакић из Виљана – ове године послужило је као добар повод да се новинари двеју радио станица још боље упознају, размене искуства и договоре у вези са наставаком стручне сарадње на обострано задовољство.

Предраг Мандић

Најновије активности Срба у Батањи

У Батањи, прва половина октобра протекла је радно, у знаку истакнуте активности месног српског живља. Серију делатности отворила је сакупљачка акција ученика месне Српске основне школе који су под вођством Николе Ђенеши, заменика директора поменуте образовне установе поново показали да су марљиви сакупљачи хартије. Пошто је 10. октобра време било одлично, деца су од куће до куће ишла и успела да сакупе 2.030 килограма папира. У надметању, најбољи су постали шестаци са 652 килограма, ђаци 3-4. разреда могли су се похвалити резултатом од 440, док су осмаци од 430 килограма.

Новац добивен за количину папира биће уложен за куповину слаткиша који се обично дели награђенима, док ће се други део средстава утрошити у покладни бал, односно, Међународни дан деце.

Пуно времена није остало за одмор, наимае, за хористе Српске основне школе следио је наступ на Банатском сабору а одмах затим, 16. октобра, делегација града Батање отпутовала је у Беоцин, побратимљени град где је одржана свечаност поводом „Дана града“.

Том приликом, чланови батањске делегације – међу којима су били и Вера Пејић-Сутор, директорка Српске основне школе, члан већинске и

потпредседник месне Српске мањинске самоуправе, и Мирослав Роцков, председник бираног тела Срба у Батањи – са својим побратимима водили су разговоре о дугорочној сарадњи, корисној за оба града. Првенствено су размотрене могућности на пољу културне и спортске сарадње, али није била изостављена ни привреда, наимае, конкурси Европске уније па тако и Interreg-конкурси нуде Батањцима и Беоцинцима итекако добре услове за подношење заједничких пројеката.

У сваком случају, током преговора, преговарачи су се сложили у наставку веома плодне сарадње двају насеља са посебним освртом на ефикасне стручне контакте батањске Српске основне школе и беоцинске „Јован Грчић Миленко“.

Током боравка у Беоцину, Батањци су се упознали и са представницима осталих побратимљених насеља поменутог града, међу којима су се највише дружили са члановима града Херцег Новог из Црне Горе. Са Херцеговљанима је за тили час постигнут заједнички језик, повезаност, па баш зато, уопште није незамисливо да ће Срби у Батањи у догледно време учинити прве кораке ка остваривању партнерске сарадње са градом на Црногорском приморју.

П. М.

Мајшани прославили св. Петку

У Мајшу је и ове године достојно прослављена Петковача. У барањском насељу, где је почетком прошлог века живео већи број Срба а затим због оптације бројчаност нашег живља је спласнула, данас живи једино једна српска породица.

Упркос овој тужној статистичкој чињеници, сваке године на дан св. Петке у Мајшу се окупља велики број Срба и то не само из мађарског дела Барање, него и из суседне Хрватске. Древној светињи, сазидаој 1781. године, 27. октобра походе многобројни српски православни верници, потомци некадашњих оптаната а тако је било и ове године.

Србима из Мајша, Мађарбоје, Виљана, Липове, Мохача, Печуја и других барањских насеља у празновању Преподобне Параскеве придружили су се и Срби из Белог Манастира и околине, Републике Хрватске.

Свету литургију служили су јереј Јован Бибић, парох сантовачки и јереј Радован Савић, парох мохачки, администратор мајшанске парохије који је уједно одржао и свечану славску беседу. Он је између осталог говорио о животу ове светитељке која ужива велико поштовање не само у српском народу, него и код других православних народа. Своју проповед о. Савић је завршио следећим речима: „Угледајмо се и ми, Браћо и Сестре, на нашу светитељку, побри-

нимо се на време за душе и спасење своје, клонимо се греха и ружних речи како нас Христос Спас науком својом учи и саветује, да живимо један са другим у љубави и миру. Преподобна Петко, моли Господа да благослови овај честити народ, услиши данашње молитве, да оснажи веру у нама и да нам да моћи да живимо по науци Јединог Спаса нашег.“

Окончањем славске беседе јереја Савића, уследило је освећење литија које је мајшанском српском православном храму подарила породица Сутарић из Белог Манастира а одмах затим уприличен је и опход око древне светиње.

Резање славског колача и благосиљање кољива обављено је у порти светог храма где су чланови породице Сутарић предвођени са оцем и сином Стојаном и Деспотом гануто посматрали свечани чин. Породична глава Стојан Сутарић није крио своје задовољство због кумовања и са сетом у гласу се присетио давнашњих времена: „Моји преци потичу из Мајша. Ми смо 1930. године напустили село, међутим, никада га нисмо заборавили. Редовито долазимо да се поклонимо св.Петки а ове године примили смо се и кумства. Мило ми је што ми је и унучад овде, нека знају

одакле смо, где вуку наши корени. А када то рекох, онда бих волео истаћи да са мајчине стране корени вуку из Виљана. Ето, сви смо дошли, даривали смо цркву и драго ми је што је све тако лепо прошло.“

Лепо сунчано време и прави славски амбијент просто су годили дружењу у порти мајшанске српске православне цркве где су њих педесеторо хаскали, нудили једни друге ракијом, соковима, колачићима, јабукама и сложили су се да је култ св. Петке, којој су бројни српски храмови посвећени, веома развијен у српском народу.

П. М.

Породица Сутарић – дародавац цркве у Мајшу

Основане српске самоуправе на југу Мађарске

И на југу Мађарске до средине октобра, након полагања заклетве, основане су месне српске мањинске самоуправе. Заступање интереса српских заједница у појединим насељима има приоритетан значај, наиме, од бираних тела Срба у многоме зависи на који начин ће се вршити интеграција и заштита права наше мањине, какви концепти ће красити мањинско политизирање при којима ће одређено место имати култура, образовање и верски живот српског живља. И наравно, опште није свеједно хоће ли се најзад моћи стати на пут негативног процеса опадања броја Срба и на југу Мађарске, да ли ће се пронаћи начин спречавања смањивања броја српског мањинског становништва.

Под теретом многобројних отворених питања, тешке финансијске ситуације и ригорозне рестрикције крећу у четворогодишњи циклус и српске мањинске самоуправе на југу Мађарске. Иако, објективно гледајући, друштвено-политичке и финансијске околности у овом моменту нису баш наклоњене бираним телима Срба у разним насељима, ипак, наше српске мањинске самоуправе оптимистички су настројене и надају се да ће остварити своје замисли, планове. То се, између осталог, да закључити и у наредном прегледу стања у кругу српских мањинских самоуправа на југу Мађарске након одржавања оснивачких седница бираних тела Срба, одржаних до средине октобра.

Батања

У Батањи, на челу месне српске мањинске самоуправе дошло је до промене, наиме, бирано тело Срба у градићу на мађарско-румунској граници, предводи Мирослав Роцков који је у претходном циклусу био потпредседник и уједно члан већинске самоуправе. У састав посланичког тела Батање сада је доспела до недавних председник српске мањинске самоуправе Вера Пејић-Сутор која је пак после уласка у већинску самоуправу постала потпредседник Самоуправе Срба у Батањи у којој су се нашла и два нова члана: Олгица Роцков-Гуљаш и Никола Ђенеш-Екбауер. Нови председник Батањске српске мањинске Мирослав Роцков је најавио да ће се бирано тело Срба у овом граду и у будуће максимално залагати за опстанак и неговање културних и црквених вредности српске заједнице у Батањи! У самом политизирању неће доћи до битнијих измена, нагласак ће се и даље стављати на потпомагање месне Српске основне школе, српске православне цркве, одржавање приредаба у циљу очувања и неговања српске културе и наставак примерне сарадње са побратимљеним Беоцином у Србији.

Чанад

У Чанаду је такође дошло до именовања новог председника. Иако ранијих година није учествовао у мањинско-самоуправном животу, за руководиоца месне Српске мањинске самоуправе изабран је Фрањо Колар, иначе наставник српског језика

који се након 1. октобра, у друштву Аурела Хиђишана, другог члана бираних тела Срба у овом насељу нашао и у већинској самоуправи. Циљ је, како је нагласио новоизабрани председник, јасан: сачувати малобројно српство, српски језик, културу и православну веру. Тим путем ће се ићи а како су чланови Самоуправе Срба у Чанаду најавили, жарка им је жеља да обнове месни српски православни храм у чему радовима рачунају и на помоћ Будимске епархије. Уколико би се подухват остварио, тиме би се одужили и спомену на Цветка и Благоја Недучића који су много чинили за српску православну цркву у Чанаду.

Деска

Самоуправу Срба у Десци и даље предводи Кристифор Бриан који је и у претходном четворогодишњем циклусу предводио бирано тело Срба у овом поморишком насељу. У петочланом саставу налазе се и нова имена: будући да се Макса Рус није кандидовао а Боривој Рус је кренуо у бојама Сегединаца, Невенка Белајски и Чедомор Адамов, како је то нагласио руководиоца Самоуправе Срба у Десци, вероватно ће донети свежину у раду дешчанске Српске мањинске самоуправе. Приликом оснивачке седнице, чланови су одмах размотрили и буџетске могућности и предстојеће планове који се тичу прославе св. Николе, Божића, српске Нове године. И даље ће се потпомагати српске организације, црквена општина и установе у селу – за програме у циљу неговања и очувања српских обичаја, црквених празника и других културних приредаба, сходно материјалним средствима увек ће бити одређених финансијских ставки и све то у добротит заштите српске културе и православља у једном од значајнијих српских центара на југу Мађарске.

Сегедин

Други значајни центар Срба на југу Мађарске је Сегедин, где је за председника месне Српске мањинске самоуправе поново изабран Томислав Роцков. Уласком Боривоја Руса у петочлани састав Сегединаца, малтене је сигурно да ће бирано тело Срба у граду на Тиси бити још јаче, приредиће се разне културне и црквене манифестације од којих је једна већ на помолу а ради се о „Дану српске културе у Сегедину“ који ће се одржати 4. новембра а биће посвећен 300. годишњици од смрти патријарха Арсенија III Чарнојевића. Ускоро се очекује и објављивање црквеног календара а већ се говори и о новим поклоничким путовањима. Ни током новог четворогодишњег мандата неће бити запостављена Српска забавишна група у Риго улици и неговање добрих односа са Славистичком катедром Сегединског универзитета, Друштвом пријатеља словенских култура, Фондацијом „Милош Црњански“ и Домом народности у Сегедину.

Новом Сентиван

Ни у Новом Сентивану, на челу месне српске мањинске самоуправе,

није дошло до измене: председница је и даље Јелена Марковљев-Веселинов која је, након оснивачке седнице бираних тела Срба, наговестила да ће у предстојећем четворогодишњем периоду приоритет имати обнова месне српске православне цркве. Пуно се очекује и од новог члана мањинске самоуправе Божицара Путника који је током избора, одржаних 1. октобра, добио највише гласова а уједно је и потпредседник црквено-општинског одбора у Новом Сентивану.

Баја

У Бачкој, у следећем четворогодишњем циклусу уместо три, функционисаће две српске мањинске самоуправе, будући да се у Гари угасило „бирано тело Срба“. У Баји ће Србадију и даље да предводи Милош Апић а за потпредседника је изабран Марко Чилић. Како је наговештено, Бајци ће највише труда и средстава уложити у обнову и улепшавање месног српског православног храма: реконструкциони радови над древном светињом су неопходни јер је дошло до прокишњавања светог храма. За те послове Жупанија Бач-Кишкун је обезбедила 400.000 форинти а следећи велики изазов Бајаца је постављање електричног звона у светониколајевској цркви.

Сантово

И у Сантову је на председничкој функцији остала иста особа, тј. Нада Бунчић-Ђурић а за потпредседника је именована Нада Шишковић. Пошто је на челу већинске самоуправе изабран нов начелник, српска мањинска самоуправа се нада да све то неће утицати на добру сарадњу локалне и мањинске самоуправе. Осим тога, и сантовачки Срби ће нагласак стављати на очување и неговање српских културних и верских тековина а што се тиче предстојећих приредаба до краја године, осим гостовања Српског позоришта у Мађарској предвиђа се и достојна прослава Св. Николе.

Медина

Једино насеље настањено српским живљем у Жупанији Толна је Медина где ових дана, у кругу малобројне но сложне српске заједнице, заиста има разлога за радост, наиме, за заменика начелника села именована је Наталија Сокић. Она је на овој позицији заменила господина Белу Мештера који није кренуо на октобарским изборима: међутим, чињеница да је поверење ukazано управо председници медицинске Српске мањинске самоуправе, јесте ипак својерсно признање како Наталији Сокић тако и медицинским Србима. Са друге стране, Самоуправа Срба у овом насељу већ се марљиво припрема за предстојеће радове, првенствено за обнову старе српске школске зграде за коју су чланови бираних тела Срба од Уреда за националне и етничке мањине добили милион форинти. Поред поменутог подухвата, посебна пажња ће се посветити очувању и неговању старих српских медицинских обичаја и

сарадњи са Србима у Борову, Републици Хрватској и Србима у Великом Сентмиклошу, у Румунији, чија је делегација недавно боравила у толнанском насељу.

Мохач

У Мохачу у саставу руководства месне Српске мањинске самоуправе није дошло до измене. Њу и даље предводе председник Душан Мате и потпредседница Зорица Степанов. Циљ мохачких Срба је да у потпуности обнове гробљанску капелу, посвећену св. Константину и Јелени, некадашње ходочасно место Срба у Барањи, мохачку „Водицу“ а и даље се предвиђају клупске вечери.

Виљан

У Виљану, на челу бираних тела Срба у овом насељу је и даље Вера Шакић-Урсић а циљ месне Српске мањинске самоуправе је јасан: привести крају обнову српског православног храма над којим се већ годинама врше реконструкциони радови.

Липова

Очување и улепшавање древне светиње је циљ и у Липови, где месном српском мањинском самоуправом управља председник Никола Поповић.

Печуј

У Печују, такође, све је остало по старом: председник је остао Радован Горјанац, док је потпредседница др Милица Павлов. Печујци у предстојећем четворогодишњем циклусу имају заиста смеле, велике планове међу којима се издваја изградња црквено-уметничке збирке. Пројекат, потпомогнут и од стране Националног инвестиционог плана Републике Србије, требао би да се реализује до 2010. године када ће Печуј бити културна престоница Европе. У сарадњи са Печујско-барањским српским удружењем, бирано тело Срба у овом граду сваког месеца предвиђа организовање клупских вечери а већ 25. новембра текуће године очекује се један свечани тренутак у животу барањских Срба, наиме, након мини-конференције о оптацији Срба у Барањи, уследиће промоција 1. броја Барањских српских свеска, двојезичне српско-мађарске едиције која ће излазити годишње једанпут а бавиће се истраживањем прошлости и објављивањем студија из живота Срба у мађарском делу Барање.

Све у свему, након одржавања оснивачких седница, српске мањинске самоуправе на југу Мађарске већ су отпочеле свој рад а свеобухватнија делатност бираних тела Срба очекује се од почетка следеће календарске године. Тада се, наиме, очекује информација о додели средстава из централног буџета а и у разним насељима искрсталиће се слика која већинска самоуправа са каквим буџетом ће да располаже и хоће ли моћи материјално потпомагати своје месне мањинске самоуправе међу њима и бирана тела Срба.

Предраг Мандић

Кристифор Брџан, руководилац КУД-а „Банат”

Разиграна јесен за хитроноге Дешчане

С обзиром да је Кристифор Брџан свестрана личност, ни наш недавни разговор није могао да се задржи само на једној теми. На мањинским изборима који су остали за нама поново је изабран за председника Српске мањинске самоуправе у Десци, а у циклусу који се ближи крају, обавља функцију председника Одбора за културу Самоуправе Срба у Мађарској. Ипак, већина Срба у Мађарској зна да овај Дешчанин ни због једне јавне функције не би оставио оно што највише воли и са чиме живи још од детињства: фолклор.

Иако су главне овогодишње смотре и наступи остали иза њих, чланови Културно-уметничког друштва „Банат”, чији је Кристифор руководилац, вредно вежбају. Пред њима је божићни концерт, а већ сада треба мислити и на наредну Европску смотру српског фолклора. Навикли смо да се са ње враћају овенчани шампионским ловорикама.

– Спремамо се за самостално вече које традиционално приређујемо на Божић, 7. јануара. Пуном паром спремамо тај програм, укључујући и припрему барем једне нове кореографије. Ако стигнемо, биће их две. Једна кореографија су српске игре са Косова, из околине Гњилана и кораке смо већ обрадили. Друга обухвата игре из Ибарског Колашина.

Да ли ћете ношње за ове игре сашити сами или ћете се определити за оригинале?

– Ове кореографије захтевају одговарајуће ношње, тако да смо већ почели да комплетирамо костиме новим елементима. Покушавамо да доста тога урадимо сами, како би нас то мање коштало, а у случајевима када то није могуће набављамо оригиналне ношње, што је свакако скупуља варијанта. Још не знам колике су цене, али смо путем конкуренције добили новац за ту намену.

Крајем зиме почећемо са припремама нове кореографије са којом ћемо наступити на Европској смотри српског фолклора 2007. Она ће се овога пута одржати у Врбасу.

Да ли за тај наступ рачунате и на млађе снаге које се интересују за српски фолклор?

– Тренутно радимо и са подмлатком. Имамо петнаестак нових чланова којима се интензивно бавимо, како би један број њих могао да учествује у божићном програму. Радимо са новим члановима од забавишта до одраслих, а најинтензивније припреме имамо са средњошколцима.

Да ли су заживеле српске игранке које од недавно организујете?

– Оно чему се посебно радујемо су српске игранке у Сегедину. Одржавамо их једном месечно и прву смо већ имали. Окупило се двадесетак људи који се интересују за нашу културу. Неки од њих су се већ пријавили са жељом да се укључе у рад удружења.

Верни пратилац КУД-а „Банат” је и истоимени оркестар за који знамо да је у великој мери заслужан за успехе које сте до сада постигли. Да ли у његовом саставу има нових снага?

– Пуно радимо и на подмлатку оркестра. Радујемо се што имамо два мала тамбураша који су се врло успешно уклопили у рад „великог” оркестра. Они су се већ представили у једном блоку на Банатском сабору. Надамо се да ће још бити нових чланова оркестра, јер знамо да у селу има неколико досељених житеља који свирају више инструмената. Жеља нам је да и њих укључимо у наш рад.

Дешчански Срби су недавно добили нову мањинску самоуправу. У чему се она разликује од претходне?

– Овај састав самоуправе разликује се од претходног у томе што имамо два нова члана. Гласало је 39 бирача и свако од пет кандидата је добио довољно гласова за улазак у самоуправу. Приликом договора о делегирању одлучили смо да ће све чланове делегирати Сегединска српска заједница пошто удружење „Банат” не учествује у политичким активностима. Чланови су већ положили заклетву, а одржана је и прва

седница на којој су изабрани председник и потпредседник. За председника сам поново изабран ја, а за потпредседника Младен Ђукин.

Циљеви су нам и овога пута слични, као и у претходним сазивима. Пре свега да помажемо оним организацијама и заједницама које су везане за Србе, у првом реду црквену општину и КУД „Банат”.

О новом буџету још нисмо разговарали јер је још увек актуелан буџет за 2006. годину. Један део тог буџета резервисали смо за крај године пошто нам се ближи свети Никола а потом следе Божић и Нова година.

Пратећи припреме за мањинске изборе у Мађарској уочио сам да се скоро свуда постављало питање да ли се може сакупити довољан број потписника који би својим изјашњавањем о националној припадности иницирали изборе у својим срединама. Чак је и код нас у Десци било присутно то питање, јер је свега пар дана уочи избора било регистровано само двадесетак људи. Мислим да је народ ипак био слабо обавештен о томе, мада смо се ми трудили на им на све начине дамо до знања каква је процедура избора.

Нове снаге

– Осим са старим члановима, тренутно радимо и са подмлатком. Имамо петнаестак нових чланова којима се интензивно бавимо, како би један број њих могао да учествује у божићном програму. Радимо са новим члановима од забавишта до одраслих, а најинтензивније припреме имамо са средњошколцима.

– Оно чему се посебно радујемо су српске игранке у Сегедину. Одржавамо их једном месечно и прву смо већ имали. Окупило се двадесетак људи који се интересују за нашу културу. Неки од њих су се већ пријавили са жељом да се укључе у рад удружења.

Кристифор Брџан

није. Ми смо мислили да можемо да располажемо буџетом који смо добили, али се испоставило да то није баш тако. Из неких програма који су одржани, попут обележавања Видовдана у Будимпешти и Сентандреји, видело се да се то не може организовати из Деске. Може се учествовати у томе, али се форма организовања убудуће мора другачије решавати. Исто се односи и на мањински фудбалски турнир који је одбор годинама организовао. И ту се види да треба коначно решити ко ће бити главни организатор. Требао би са домаћинима направити један правилник који ће из године у годину бити исти.

Оно што је за нас јако важно и што смо организовали на иницијативу Миленка Радића, јесте фестивал дечјих драмских секција који је већ на добром гласу и функционише сваке године све боље. Надам се да ће и они који буду на функцијама у наредном циклусу то наставити. И код нас у Десци деца раде, учествују у томе, на шта смо ми поносни, а поготово што је та манифестација покренута у нашем селу.

Има ли нерешених питања везаних за рад одбора, која бисте остали у наслеђе онима који у њему буду у следећем мандату?

– У наредном циклусу свакако би требало решити да ли поред постојећег СКДЦ треба да постоји и Одбор за културу, с обзиром да је тај центар и основан како би се бавио пословима које је до сада обављао одбор. Што се тиче самоуправе, све оно што смо у одбору решили и планирали, на крају су скупштина или председништво решили другачије, тако да се поставља питање има ли смисла да се одбор уопште тиме бави. Примера ради, приликом одређивања кандидата за Светосавску награду, Одбор за културу је добио задатак да да предлоге. Ми смо то и учинили, али је скупштина у једном моменту одлучила супротно. Тај проблем би требало убудуће решити, у статуту или на други начин.

Драган Јаковљевић

Куд „Банат”

Награда Арсеније Чарнојевић додељена Предрагу Степановићу

Арсеније међу својима

На свечаности која је одржана прошлог понедељка, 23. октобра, у седишту Владе Србије, званично су уручена признања добитницима *Награде Арсеније Чарнојевић* за 2006. годину. Међу овогодишњим лауреатима на првом месту се налази име српског књижевника из Мађарске, Предрага Степановића.

Вест о додељивању награде – установљене 2004. године – пренела су бројна гласила у нашој матичној земљи, међу њима и *Вечерње новости*, у којима, између осталог, пише: «Предраг Степановић из Мађарске, Радомир Путниковић из Велике Британије и Владан Ракић из Немачке овогодишњи су лауреати *Награде Арсеније Чарнојевић*, коју трећу годину заредом ауторима и ствараоцима који живе у расејању, а пишу српским језиком, додељују Министарство за дијаспору и Удружење књижевника Србије».

Предраг Степановић – који није био присутан на званичној свечаности додељивања награде – захвалио се министру за дијаспору и члановима жирија путем следећег писма:

Поштована Господо, Уважени Господине Министре!

Прве речи треба да су речи захвалности. Јер за мене је изузетно велика почаст што сте ми доделили награду која носи име патријарха Арсенија III Чарнојевића, једног од најзначајнијих црквених велико-

достojника у нашој историји. Знамо да у околностима када Срби нису имали своју државу, патријарх није био само црквени него и световни поглавар свеукупног Српства. Арсеније Чарнојевић је у изузетно тешким приликама и у једном и у другом својству водио бригу о свим, па и културним потребама свог народа. Само неколико година после Велике сеобе, он је од Бечког двора затражио дозволу да у свом тадашњем седишту, градићу Сечују – надамак мог родног Мохача – отвори гимназију и оснује штампарију.

Иако дозволу није добио, он је зацртао пут којим српски народ убудуће треба да се креће. Духовна бајтина патријарха Арсенија била је она подлога на којој ће се обновити српска култура, препородити српска књижевност у XVIII веку.

Поштована Господо! Када сте ми доделили ову угледну награду, ви сте одали признање мом досадашњем раду, али сте ме и обавезали за будућност. Настојаћу да вас не разочарам. У то име се још једном захваљујем Господину Министру и Министарству за дијаспору као ос-

нивачу Награде Арсеније Чарнојевић, а исто тако и члановима жирија, који су сматрали да је мој досадашњи рад достојан овако високог признања.

Жао ми је што у овим свечаним тренуцима не могу бити са Вама, али се надам да ћемо се наредних дана срести поводом једне друге свечаности, светковине писане речи – а то је Сајам књига.

С поштовањем
Предраг Степановић

Сусрет, поменут у последњем пасусу поздравног писма, реализован је у веома кратком року. Прошлог четвртка, 26. октобра, у оквиру овогодишњег Београдског сајма књига, на Штанду писаца из расејања, представљен је књижевни рад Предрага Степановића, добитника, *Награде Арсеније Чарнојевић* 2006. Том приликом награду је Предрагу Степановићу уручио помоћник министра Министарства за дијаспору Републике Србије Миодраг Јакшић.

О књижевном делу лауреата говорили су Милош Јевтић и Мома Димић, а одломке из Степановићевог најновијег романа *Живети у Мохачу* – објављеног у заједничком издању Удружења књижевника Србије и Задужбине Јакова Игњатовића – читала је драмска уметница Светлана Сретеновић.

У образложењу за додељивање *Награде Арсеније Чарнојевић* Предрагу Степановићу – које је саставио члан жирија књижевник Милован Витезовић – похвалне речи нису упућене само овогодишњем лауреату него и целокупној књижевности Срба у Мађарској. Скраћену верзију образложења жирија доносимо у тексту што следи.

Исечак из промотивног материјала Штанда писаца из расејања

Када смо оснивали ову књижевну награду, која се од трећег додељивања може сматрати традиционалном, и када смо је именovali именом патријарха Арсенија Чарнојевића, песника најсудбинскије српске песме *Молтва заспалом Богу* и вође историјске сеобе Срба, ми смо је наменили књижевним ствараоцима Србима који живе расути по свету, а који пишу српским језиком, да се осете делом српске културе, али и оним књижевним ствараоцима из великих српских средина које су стицајем историјских усудности одвојене од матице народа и оствариле се изван Србије, у суседним земљама Мађарској и у Румунији. То су веома значајне српске културне средине.

Српска културна средина у Мађарској, некада многобројна, од посебног је значаја за српску културу и њену историју, не само зато што се у њој остварио српски барок, него за очување укупног српског културног идентитета и континуитета. (...)

Данас мање бројна српска културна заједница у Мађарској има десетине значајних писаца, осведочене завидним делом. Међу њима се издваја и књижевно и научно дело професора Предрага Степановића, једног од тројице овогодишњих добитника награде Арсеније Чарнојевић. У његовом случају, могло би се рећи, *Арсеније* и дословно иде у руке својима. (...)

Милован Витезовић

Реч поводом додељивања Награде Арсеније Чарнојевић

Стрпљиво је градио своје књижевно име, објављујући прозу у српским гласилима у Мађарској – *Српским народним новинама*, *Српском календару*, *Невену* и *Гласу* – и, паралелно, у Србији и Југославији, у *Књижевним новинама*, *Књижевној речи*, *Багдали*, *Савременику*, *Детињству*, *Дометима* и *Стремљењима*. Везу са књижевном матицом одржавао је у књижевним сусретима и континуираним превођењем дела српских (србијанских) писаца на мађарски језик са одличним знањем оба језика и са стилским проницањима (Миодрага Булатовића, Милована Данојлића, Јаре Рибникар, Бранимира Шћепановића, Ивана Ивањија и многих других генерацијских писаца). Био је и припадник неких нових књижевних група.

Његово научно дело *Говори Срба и Хрвата у Мађарској* од изузетног је значаја за српску и хрватску лингвистику. (...) Посебност овог истраживања јесте то да је обављено у последњи час, као велики спас од даљег заборавља.

Његову књигу *Записи једног читаоца* одликује јасна опсервација,

инвентивност, одважност, логички след у аналитичности, доследност у ставовима и сигурност у суду.

Круну његовог књижевног рада представљају његова прозна дела. Првим романом *Преполовљени* (који има и своју реализовану ТВ драмску верзију) намирио је дуг према генерацији, са обрачуном у коме није прећутао ни издаје генерацијских снова равне одустајању од себе. Болно хуморна прича о томе како се бели и чисти снови топе као лањски снегови, како романтици постају скоројевићи, како они који су се зарикали да ће остати непоткупљиви и да ни на коју цену поткупљивости неће пристати – пристају на било шта.

Малоградске и друге приче причане су у преплету мохачког дијалекта и књижевног језика. Препознајући сродности и ликове Мохачана из свога детињства, сироте, а веселе и површне, у ликовима Божјих људи Боре Станковића, Степановић је извео још један обрачун са блиском прошлошћу, која у себи, у парадоксима, има и неке апотеозе. Када се ове приче прочитају у промењеном времену, оне у новом читању добијају ново

светло. Нарочито ако се читају после романа *Живети у Мохачу*.

Прича о малом зецу, роман у двадесет и пет приповедака, књига је стилских бравура остврених у езоповској стварности. У њој је писац прво хтео да провери себе, а добио је и све остало. Мома Димић с правом каже: «Романом за децу (и осетљиве) *Прича о малом зецу* писац дарује илити чашћава не тако ретке приврженике књига као што су *Мали принц*, *Књига о џунгли* или *Галелб Џонатан Ливингстон*... (...)

Сав од присности, главни ламентни роман над судбином Срба у Мађарској, чији су главни јунаци мохачки црквени појци, *Живети у Мохачу* поседује у исти мах све одлике Степановићевог књижевног и научног рада. То је роман са језиком и у језику. Шкрто распричан. Сакројен је са искуством и вештог писца и читотоца прецизних критичких ставова. Критично носталгичан, препун сигурних опсервација, са неочекиваним обртима, час хуморним, час трагичним. Све нам се чини блиско и познато, а све ново и некако измакнуто. Чак су непоновљиво дати и поновљени јунаци. Потреса ова исповест као ненаметљива хроника нестајања. А на пуну вредност указује Мома Димић на почетку свог говора Степановићевом роману: «Из тог горњег, северног региона, од времена Јаше Игњатовића, у српској књижевности се није појавила ликовима толико богата и врсна проза.»

ИЗ НАШЕ

ИСТОРИЈЕ (39)

Немања

Као што рекох у претходном броју, не зна се ко је био велики жупан у Рашку непосредно после Десиного свргавања, али се зна да се Србија налазила под великим притиском Византије. Српски одреди су учествовали – јер су морали учествовати – у свим великим походима против Угарске: и у борбама око Земуна 1165, и у походу 1167. године, када су код Сирмија Византинци однели сјајну победу. Но истих година долази и до промена у унутрашњим односима у Србији. Тада се јавља први пут име Стефана Немање.

О прошлости породице Стефана Немање мало се зна. Изгледа да је породица била у сродству и са породицом рашких великих жупана, пореклом, као што се сећате, из Зете, и са зетском династијом. У немирним годинама прве половине XII века, Немањин отац Завида избегао је са породицом из Рашке у Зету, „... у место рођења својега, по имену Диоклитија“, како наводи Немањин син и биограф, Стефан Првовенчани. Ту му се, у Рибници – у близини Подгорице – роди син Немања. Касније се породица вратила у Рашку. Будући да је Зета припадала западној цркви, Немању су тамо крстили латински свештеници, но по повратку у Рас, он је у цркви Петра и Павла био и по други пут крштен, тада по православном обреду. Мало је чудно да неко буде двапут крштен (ако тек није анабаптист), али Стефан Првовенчани то изричито тврди: „А кад се вратио отац у његово столно место, опет се удостоји да прими друго крштење из руку светитеља и архијереја усред српске земље, у храму светих и свеславних и врховних апостола, Петра и Павла...“

По тадашњем обичају и устаљеном систему владања, Немања је, када је одрастао, добио део српских земаља на управу. Биле су то источне области: Топлица, Ибар, Расина и Реке. Велики жупан је тада био Немањин најстарији брат Тихомир, чију су врховну власт признавала остала браћа као обласни господари.

Немања је настојао да постане што самосталнији у својој области у чему га је, изгледа, подржавао и цар Манојло. Цар је за време једног боравка у области Ниша сусрео Стефана Немању. Том приликом га је одликовао византијском дворском титулом и обдарио га земљом: дао му је Дубочицу (крај око Лесковца), уз услов да право уживања те области припадне само Немањи и његовим потомцима.

Немањино приближавање Византији мимо великог жупана пробудило је неповерење код остале браће. Замерали су му и то што је подизао цркве без њихове сагласности, сматрајући да је тиме прекорачио границе самосталног деловања обласног господара.

Предраг Степановић

ПИСМА

ИЗВЕСНОЈ

Вицотека

Скоро сваког дана чујем по неки виц. Ако се чудним сплетом околности догоди да избегнем тај доживљај, на виц наиђем у новинама. Али не само тамо, него и на мејлу, у огромним количинама. Не могу да кажем да не волим вицове као такве – занимљив ми је, пре свега, начин на који настају и на који се временом мењају, као и феномен људи који их памте на хиљаде. Неки вицови заиста су ми смешни и радо их памтим. У чему је онда проблем?

У томе што је читава та ствар с вицевима заправо својеврсни терор. Подразумева се наиме да ћеш, кад ти неко исприча виц, одреаговати на прави начин. Смехом, осмехом или бар знаком таквог нечега. Е, сад, лако ћемо за глумљени смех ако нам до смеха није – дешава се то и у другим ситуацијама. Овде мука настаје кад тај ко прича виц схвати да је наишао на одговарајућу реакцију, па настави даље. Вицови после тога само пљуште: тај неко предаје палицу неком другом ко такође очекује одговарајућу реакцију и ко затим наставља са својим изживљавањем. Временом сам утврдио да ће, уколико се у неком друштву исприча један виц, врло брзо бити испричана барем још три. Од тог броја најмање два биће екстремно гупа и неће заслуживати чак ни одглумљени осмех. Годинама се већ питам шта да радим у тим ситуацијама. Кад год схватим да се од мене очекује да се насмејем, најпре ми прође кроз главу варијанта у којој објашњавам како је виц гуп или молим присутне да причају о нечем другом. Међутим, кад ту слику некако склопим, схватим да ћу бити партибрејкер, да ће добро расположење одједном нестати или да ћу, у могућем најбољем случају, морати до изнемоглости да објашњавам да су вицови као неки јак зачин: добри су, али само у минималним количинама. Коначно, кад све то саберем и одузнем, по милионити пут схватим да не вреди и да је, као и у неким другим ситуацијама, предаја много једноставнија од борбе. Неупоредиво је лакше и безболније развући уста и вицоприповедача уверити како је „овај баш добар“.

Недавно, док ми је враћао курс, један продавац ме је сав озарен упитао: „Може ли један виц?“ Сажаливши се на његов поглед који ми је говорио да једва чека неког коме би га испричао, пристадох. Виц је био просечан и лако сам се осмехнуо. Али тек после пола минута, пошто сам га у својој глави превео на српски. Мој смех му је вероватно личио на подгрејан кромпир.

Твој Драган

КУЛТУРА МАТИЦЕ

Награде 51. Међународног сајма књига у Београду

51. Међународни сајам књига у Београду био је добра прилика да се оцени рад издавачких кућа у нашој матичној земљи у протеклој години. Као и сваке године, и сада је подељено преградних награда и повеља, одато је признање бројним књижевницима и издавачима (међу награђеним литератима се ове године нашао и српски књижевник из Мађарске, Предраг Степановић, о чему детаљно извештавамо на 6. страни овог броја СНН). У овој рубрици зато сада укратко преносимо шта се збивало на том плану протекле недеље, који су издавачи и издања, по мишљењу стручњака, највише заслужили нашу пажњу.

Издавачка кућа из Београда „Службени гласник“ проглашена је за издавача 2006. године, док је издавачки духват за 2006, по оцени стручњака, монографија „Морава“ коју је објавио Завод за уџбенике из Београда.

Најбоље едиције су „Агора“ београдске издавачке куће „Клио“ и колекција „Одговори“ аутора Милоша Јевтића, док је најбоља дечја књига у прошлој години „Дај ми крила један круг“ Владимира Андрића у издању „Креативног центра“ из Београда. Ову одлуку донео је жири Савета сајма књига у саставу: Жарко Трешњанин (председник), Ратко Божовић, Владимир Цветковић, Миро Вуксановић, Александар Јовановић, Љиљана Левков и Душан Пајин.

Жири за најлепшу књигу у 2006, који је радио у саставу: Весна Ваљаревић (председник), Душко Трифуновић, Ненад Станковић, Радомир Петрић и Светозар Рељић, одлучио је да то признање

додели делу „Србија 1914-1918“ академика Владимира Стојанчевића, у издању Војноиздавачког завода и „Светлости света“, у графичкој опреми Тихомира С. Илијића и у штампи београдског „Публикума“.

У ужи избор за поменути награду су још ушле књиге: „Србија, од злата јабука“ („Принцип Бонарт прес“), „Медиала“ („Службени гласник“) и „Режија: Акиро Куросава“ (Филмски центар Србије). Најбољу сајамску презентацију имао је београдски „Клио“, а одлуку је донео жири у саставу: Неда Тодоровић (председник), Радивоје Динуловић и Горан Пековић.

Признања су уручена 28. октобра, на свечаности у сали „Слободан Селенић“ Београдског сајма.

Према гласању чланова Форума новинара културних рубрика који прате издаваштво, најбољи издавач у 2006. јесте београдска „Геопоетика“, којој је припала и друга награда истог форума: за најпрофесионалнији однос према новинарима. Гласало је укупно 39 новинара, један је листић био неважећи. „Геопоетика“ је добила 57 бодова, на другом месту са 35 бодова налази се „Народна књига“ а на трећем „Слио“ са 25 бодова.

Награде које се састоје од повеље и уметничких дела Тање Бурзановић и Стојана Панчова, Владиславу Бајлу, директору „Геопоетике“, уручио је 29. октобра Драган Богутовић, председник Форума.

Гост 51. Међународног сајма књига у Београду био је и Џорџ Мелник, канадски писац, есејиста и историчар филма који је у Београду промовисао важно дело у филмској публицистици – „Век канадског филма“ (издавач београдски „Слио“), прву историју канадског филма у последњих 20 година.

Ова књига темељна је студија о историји канадске кинематографије која је настала вишегодишњим студиозним истраживањем овог канад-

...И

ТАЧКА

Песник М. о спавању

Приспава се тако песнику М, али му се сан, истовремено, наметне као песничка тема, те одлучи да је на брзину савлада пре спавања, не би ли се након тога мирно и спокојно наспавао, без бојазни да му се сан јави у сну као недосањана песничка слика.

Како треба спавати

Спавати треба сасвим тихо
 Ненаметљиво али предано
 Никако двосмислено и препредено
 Спавати треба срцем
 Спокојно и полагајно
 Без гриже савести
 Са свеићу о моћи несвести
 И у сну треба навести
 Све што је важно
 И све небитно
 Што нам се на јави
 Приказало хитно
 Спавати треба
 Од земље до неба
 Нек се помешају
 Простор и времена
 Да би се на место
 Поставиле ствари
 Да видимо
 Ко смо ми у ствари
 Спавати треба
 Да нас дан не кочи
 Да би нам се зором
 Отвориле очи

Милан Степанов

МАТИЦА НА ДЛАНУ**Устав на снази**

Иако овај број наших новина закључујемо пре него што су објављени било какви резултати о референдуму, можемо са сигурношћу тврдити да је изјашњавање о српском уставу сто посто успело. Разлози за ову невероватну извесност леже у „невиђеном јединству“ политичке елите, неуморној кампањи, предвиђањима рађеним на основу анкета, али и у неким „прописима“ који уређују сам референдумски процес.

Тако су, на пример, под 1) надлежни одлучили да нема изборне тишине (а и зашто би кад ће ваљда сви гласати „за“); под 2) гласачке комисије преко ноћи (референдум траје два дана!) чувају саме комисије, што је Вука Драшковића подсетило на причу о кози којој су на чување поверили купус; и под 3) Републичка изборна комисија неће поништити гласање на оним гласачким местима где у кутијама пронађу више листића од броја уписаних у гласачки списак!?

Пошто је сам председник Србије изјавио нешто у стилу како ћемо овај устав лако замени бољим (само дајте да га усвојимо), то нам оставља простора да видимо шта му то фали и у чему ће се најављене измене састојати.

Професорка права Весна Ракић-Водинелић сматра да предлог новог устава „није само политички, већ и недопустив правни компромис и резултат кршења правне струке“. Она сматра да је „нови устав компромис са нездравим разумом“, и да није рађен да буде највиши прав-

ни акт већ да послужи као „инструмент неких политичких циљева“. Проблем је у томе што из више предлога устава, које су у протеклих шест година израђивале разне организације и политичке партије, нису узета најбоља решења – него она о којима су Тадићеве и Коштуничине демократе успеле да се договоре са радикалима. Професорка Ракић-Водинелић је такође приметила како је из устава изостала општа гаранција права на приватност, која постоји чак и у Милошевићевом уставу, као и забрана дискриминације у односу на боју коже. Светислава Булајић, асистенткиња на Правном факултету у Београду, каже да принцип једнакости није изведен на исти начин за све грађане, па се одредницом да је „Србија држава српског народа и осталих грађана“, грађани ипак раздвајају на грађане првог и другог реда. Коментаришући организацију власти у новом уставу, Булајићева је оценила да је све остало у оквирима старог устава и да није дошло до напретка у парламентарном животу Србије. „Позиција председника Србије слаби, јер му се умањују овлашћења у ванредним околностима, док позиција премијера јача, пошто министри сада одговарају само њему, а не и парламенту“, истиче она. Парламент, такође, има право да смени председника двотрећинском већином, иако је овај изабран на директним изборима.

Неки аналитичари сматрају да је устав само „епизодиста“ у причи о изборима. Добра страна устава је та што ће избори бити расписани пре доношења одлуке о статусу Косова. Сада имамо веће шансе да добијемо демократску владу, него у ситуацији набијеној емоцијама која би добро дошла (у последње време све популарнијим) Шешељевим радикалима.

Биланс од 128 повређених, укључујући и десетак полицајаца, као и 130 ухапшених, показује жестину сукоба, чије се последице осећају и на нивоу Европске уније. Десница оптужује полицију за прекомерну употребу силе и кршење људских права, док владајућа коалиција тврди да је за све крив лидер Фидеса Виктор Орбан, који већ месецима систематски хушка народ против владе и Ференца Ђурчања лично. Пошто вербални сукоби у парламенту трају несмањеном жестином, а демонстранти, којима је сада забрањен приступ на Трг Колшут, даље демонстрирају на новим локацијама, могу се очекивати и даљи немири, са неслагљивим унутрашњополитичким и међународним последицама.

Осуђујући агресивност демонстраната, премијер Ђурчањ изјавио је да је полиција деловала у складу са овлашћењима и поновио да се неће дозволити да „неколико хиљада људи терористички град“. Припадницима будимпештанских специјалних полицијских снага је поводом јубиларних свечаности упућено појачање из унутрашњости, а према речима представника мађарске полиције, те додатне снаге ће у Будимпешти остати до даљег. „Градску облас и даље сматрамо зоном оперативних деловања“, изјавио је овај званичник а што другим речима значи да ће полиција немилосрдно реаговати у случају било каквих нових испада.

Без обзира на то што је председник Републике Мађарске Ласло Шојом, позивајући ових дана Мађаре на јединство, подсећао да је и пре педесет година нација била јединствена у тежњи ка слободи и демократији, онима који су данас на власти противници оспоравају право да уопште обележавају тај датум, пошто су, по њиховом мишљењу, наследници комуниста и не разликују се од претходника. Тај дух подељености био је приметан и током церемоније, јер су поједини ветерани револуције одбили да се рукују са премијером.

Додатни проблем мађарској влади доноси предстојећа зима у којој ће се становништво, поред увећаних пореза, по први пут суочити са повећаним ценама енергената, што ће, поред политичких, проузроковати и социјалне немире.

ТЕКУЋА ТРАКА**Велико ишчекивање**

Иако је главни преговорац УН Марти Ахтисари још прошле недеље разговарао са члановима Контакт-групе, званични Београд још није упознат са детаљима тог разговора, али ни са идејама специјалног изасланика УН о статусу Косова. У таквој атмосфери председница Координационог центра Санда Рашковић Ивић, изнела је претпоставку да су Ахтисаријеве идеје усмерене ка независности. Београд није једини који у конфузији која је настала ишчекује одговоре. Из Приштине поручују да неће постављати ултиматуме, али да Ахтисаријев предлог мора бити у складу са вољом грађана Косова.

Бесповратна помоћ

Европска комисија и Влада Србије потписали су уговор о додељивању 144 милиона евра бесповратне помоћи Европске уније Србији. Реч је о последњој транши програма Cards, којим ЕУ помаже реконструкцију, развој и стабилизацију у земљама које нису њене чланице. Уговор представља и крај једне фазе у односима ЕУ и Србије, током које је Србија добила милијарду и 124 милиона евра помоћи. У наредној фази Србија ће конкурисати за развојне програме који се додељују земљама које желе чланство у ЕУ. Споразум о визним олакшицама за грађане Србије могао би бити готов до средине следеће године.

Главаш у притвору

Бранимир Главаш се предао полицајцима у загребачком Окружном затвору Реметинец, у којем је затим и притворен. Тако је завршена „представа“ око његовог хапшења која је трајала недељама. Мандатно-имунитетни одбор Хрватског сабора одобрио је чак два захтева за укидање посланичког имунитета Главашу, који ни после тога није ухапшен јер су се локалне судије у Осиеку правиле да за то нису надлежне. Главаш се терети за незаконито притварање, мучење и убијање Срба за време ратне 1991. године.

Још један зид

Законом који је прошле недеље потписао председник Сједињених Америчких Држава Џорџ Буш одобрена је изградња 1.125 километара дуге оградне на јужној граници САД, према Мексику. Замишљена је да спречи прилив илегалних имиграната, којих је у овој земљи већ око 12 милиона. «Ми јесмо нација имиграната али и земља закона», изјавио је Буш приликом парафирања, сугеришући да нови акт настоји да усклади сеобе и правни поредак, два основна процеса из којих је настала и развила се ова држава. Посматрачи, међутим, примећују да је у том плану много јаснија његова предизборна сврха него изгледи да се изгради наговештени зид. Шеф Беле куће је новим потезом, проценују аналитичари, пре свега желео да ојача конзервативну базу своје владајуће Републиканске партије, која сматра да ће пројектом оградивања од „уљеза“ одобривољити америчке масе још застрашене од могућности да се понове терористички напади, попут изведених 11. септембра 2001.

Насиље у Ираку ван контроле

Подсекретар УН за хуманитарна питања Јан Егеланд изјавио је прошле недеље да у Ираку дневно гине 100 људи у сукобима шиита и сунита и да се насиље у тој земљи отело контроли. Он је рекао да УН проценују да је најмање 320.000 људи у Ираку било принуђено да напусти своје домове од инвазије САД на ту државу 2003. Неки од њих су се одселили у друге места у Ираку, а други су отишли у суседне Сирију и Јордан. „То се не може изменити, али што дуже траје, ситуација ће бити све тежа“, изјавио је Егеланд за агенцију Асошијетед прес.

ОКО ПЛАНЕТЕ

Педесета годишњица револуције 1956.

Поново улични немири у Будимпешти

У Мађарској, у којој је 23. октобар, годишњица револуције 1956. године, најсветији датум и државни празник, а у којој је, с друге стране, Јанош Кадар, политичар који је учествовао у сламању те револуције и у поновном учвршћивању комунистичког поретка, још увек најпопуларнија историјска личност, оштре политичке поделе су логична последица подвојене свести становништва и противречног схватања сопствене историје. Када се свему овоме још дода тешка економска ситуација у земљи, рестриктивне мере Ђурчањеве владе и бројни политички скандали који ове јесени потресају мађарску политичку сцену, није изненађујуће што се грандиозно замишљена прослава педесетогодишњице револуције претворила у ноћну мору.

Упркос томе што су тога дана у Будимпешти боравили бројни државници из свих крјева света, како би одали пошту херојима револуције, главна вест у мађарским, па и светским медијима, ипак, није била званична церемонија, него поновни немири на улицама главног града Мађарске. Жестоки окршаји полиције и демонстраната, у којем су, с једне стране, поред уобичајених каменица, употрбувани и ножеви, па чак и један тенк (који је постављен на улицу да би подсетио на догађаје од пре педесет година), а с друге сузавац, пендрец, а први пут у току историје сукоба и гумени меци, нашли су се на насловним странама новина широм света. Окршаје на пештанској страни моста Ержебет, када су јаке полицијске снаге, користећи машине за чишћење снега, успеле да уклоне барикаде и растерају преосталу групу од неколико стотина најупорнијих демонстраната, преносиле су уживо све мађарске телевизије.

ЕКО

НОМИЈА

Похвале ММФ-а српској економији

Кола кренула узбрдо

После две деценије стагнације и пада економских активности током деведесетих, Србија је у протеклих неколико година остварила значајан напредак на економском плану, оцењује се у најновијем извештају ММФ-а. Борд директора Међународног монетарног фонда закључио је 18. октобра прве консултације Члана IV само са Србијом, после распада некадашње државе Србије и Црне Горе у јуну.

Производња Србије повећана је за 40 одсто од 2000, а раст бруто домаћег производа (БДП) прошле године износио је 6,8 одсто, наводи се даље у саопштењу Борда директора. Раст БДП-а резултат је напретка на пољу макроекономске стабилизације, реструктурисања банкарског сектора и приватизације. Истовремено, око 60 одсто запослених у Србији који нису на буџету, нити у пољопривреди, данас ради у приватном сектору. То је готово два пута више него пре пет година, наводи се у извештају глобалног кредитора.

Наслеђе претходне политике ипак још делује на економске перформансе Србије – запосленост је у паду, упркос осетном расту БДП-а, инфлација је накратко смањена, а инвестиције у основна средства стагнирају испод 20 одсто БДП-а. ММФ указује да, одражавајући низак ниво националне штедње, дефицит текућих плаћања остаје двоцифрен, што је резултирало повећањем спољног дуга до 65 одсто БДП-а закључно са августом ове године, упркос отпису дугова Париског и Лондонског клуба.

Када је реч о запошљавању, ММФ препоручује повећање флексибилности институција на тржишту рада, укључујући ревизију закона. Исто тако, Фонд саветује Србији да унапреди пословну климу. Почетком 2006. Народна бан-

Утицај избора на НБС

«Што се мене тиче, ту нема никакве дилеме – ја остајем ту где јесам. Мене је изабрала Скупштина Србије, наравно, на предлог Г-17 плус. Обављао сам свој Уставом и законом прописан посао и трудио се да цене задржим под контролом. Бићу поносан на оно што сам урадио ако бих након четири године, колико ми траје мандат, дакле још годину и по, предао новом гувернеру штафетну палицу са много јачом и ефикаснијом централном банком», изјавио је гувернер НБС, Радован Јелашкић у интервјуу Политици, на питање о ситуацији након избора, и његовом останку на функцији.

ка Србије најавила је прелазак на флексибилност девизног курса и сходно томе прилагодила знатно јачи динар. Челници Фонда поздравили су нову монетарну политику као важан корак ка повећању флексибилности девизног курса.

Предвиђена фискална експанзија убрзаће притисак на домаћу тражњу и отежати дефлацију. Недавно усвојен додатни буџет, којим се остварује широка приватизација, обезбеђује повећање трошкова од четири одсто БДП-а у 2006. у односу на првобитни буџет. Ово повећање састоји се од додатне текуће потрошње и трошкова на основу Националног инвестиционог плана за 2006–2007, што обезбеђује суму од 1,7 милијарди евра (7,5 процената БДП-а у 2006).

Директори Фонда сматрају да су преостали економски дебаланси последица структурних слабости предузећа и зато саветују убрзавање реструктурисања и довршавање приватизације.

Борд директора ММФ-а је, с обзиром на велике спољне дебалансе и колебљивост, одобрио наставак постмониторинг програма за још годину дана, упркос ранијој отплати којом су неплаћени кредити Фонду сведени испод 100 одсто квоте коју Србија има.

КРИВО

ОГЛЕДАЛО

Устав не познаје истополну заједницу, јер брачну и ванбрачну заједницу дефинише као заједницу мушкарца и жене, чиме се хомосексуалцима и лезбејкама онемогућује да остваре права која проистичу из заједничког живота. То су права везана за наслеђивање, на нам имовинску заједницу која фактички постоји у свакодневном животу, држава одузима јер је игнорише.

Јелена Анђеловски,
чланица Новосадске лезбијске организације

Обећавам да ћу првим актом очистит град који је најпрљавији у Србији, и да ћу га осветлити. Да се не дешава да људи који желе да дођу у Лесковац промаше и оду у Врање.

Владан Маринковић,
новоизабрани градоначелник Лесковца

Српска радикална странка ће прекинути разговоре са свим партијама у власти све док не буде ухапшена особа са надимком „Кекс“, која је на локалним изборима у Лесковцу претила пштомом, истовремено га користећи за ударање и наношење телесних повреда члановима наше странке.

Из саопштења СРС

Ратни злочини у Осиеку још нису решени јер је деведесетих година у Хрватској било нормално убијати Србе. Затим се сматрало нормалним заборавити да су Срби убијани, а сада се коначно о томе говори.

Жарко Пуховски,
председник Хелсиншког одбора у Хрватској

Да совјетске јединице нису биле искористићене за гушење побуне онда би у том циљу биле уведене у Мађарску југословенске јединице које су у то време покренуте према југословенско-мађарској граници.

Јосип Броз Тито
(у поруци совјетском врху
18. новембра 1956. године)

СРПСКА

ПОШТА

Четири у једном

Одавно нисам био на оваквој муци, а пошто сам чувен као анти-јунак, мало је вероватно да ћу се извући читав. (Или још боље тј. горе: мало је вероватно да ћу се извући читан!)

Обично се двоумим између две, највише три теме, али ме овај пут нападе чак четири догађаја те се кукакавац наћох у безизлазу. И што ћу сад, како ћу, а ја ти, ни пет ни шес не извадим све оне сабље што сам прогутао протеклих година, те удри, удри, док их нијесам сваког исјекао, исјекао на танке комаде, а били су велике громаде.

Прво сам напао на Јеврема Брковића, тј. на вест о томе што се десило председнику Дукљанске академије наука и умјетности и великом литерати црногорске литературе, који је једном речју – добио фрактуру. Читам ће су га у болницу посјетили председник Филип и свита, а сам Мило телефоном звао, телефоном звао и јуначке ране честитао, како је то обичај у Црној Гори. Али шта је мене највише дојмило у тој причи о нападу на Јеврема, којег су пред сопственом кућом маскиране особе испребијале металним шипкама? То што извештачи, онако узред, помињу да је у овом немилу догађају погинуо Јевремов телохранитељ (књижевник има телохранитеља?) и што се једна смрт ставља иза једног пребијања, макар и такве величине каква је Јевремова. Е, јес величина, погледај молим те, ће ми узе пола текста! Ада, мрси отале, мрчо омрчени!

И сад ми је за Србе с Косова остало тек пар редова, али шта да радим, нисам ја крив

него они. Био неки митинг у Косовској Митровици у част Кошуничиног устава, а публика скандирала ђенералу Младићу! Па им ове бруке није било доста, но послије запуцали у Београд те вређали све који не мисле исто. Прије свих Чеду и Кандићку, Чанка, Свилановића, Мићићку, и друге што су бојкотовали референдум. А како су их вређали? Тако што су им скандирали да су „Шиптари“. То је, ваљда, највећа увреда за једно непатворено српско биће. Чак ни ја не могу да смислим гору. Како ли тек изгледа кад Албанац Албанцу каже: „Србине!“... Нама то и не звучи нешто нарочито, ал њима мора да се смучи живот. Е, на мени се тако баш нешто згадило кад сам чуо да је америчка лобистичка фирма што је прошле године помагала Србима и утицала на то да се наш глас о Косову чује у Вашингтону, сада потписала за Албанце. У агенцији кажу да је то исто као кад једне године радиш за „Пепси“, а друге за „Кока-колу“. Проблем би, кажу, био кад би у исто време радили и за Србе и за Албанце. Мада је најбоље било кад су 90-тих радили за међусобно зараћене стране: босанске Муслимане и Хрвате, али против – Срба.

На крају наше приче, као на крају вица, Србин ипак мора да испадне најпаметнији. Или бар да постане градоначелник Љубљане. Као што је то пошло за руком Зорану Јанковићу, словеначком бизнисмену рођеном 1953. у једном селу код Смедерева, који је као мали отишао у Словенију и од пропале фирме „Меркатор“ направио најпознатији словеначки бренд. Иако су га по десничарским новинама пљували да је „четник и брадоња“, Зоки је већ у првом кругу са 63% гласова декласирао неког Франца (24%) и осталих 14 кандидата.

Братислав Вељић

УГАО ЗА

СМЕХ

Српски графити

Боже, ако будеш поново стварао свет, памет у главу!

✧

Највећи подвиг је проћи кроз густо насеље са ретком столицом.

✧

Жена ми је побегла са најбољим пријатељем. Додуше, још га нисам упознао...

✧

Веровали или не, Рипли није ушао у Гинисову књигу рекорда!

✧

Разлика између СИДЕ и пензије је у томе што се од СИДЕ дуже живи.

✧

Мој љубавни састанак са Памелом Андерсон је половично успео: ја сам дошао, а она не.

✧

Некада се облачила на кредит, а сада се свлачи за готовину!

✧

У Зоолошки врт мајмуне доводе силом, а људи долазе сами!

✧

Рачуна ОН, рачуна ОНА. ОНО је грешка у рачуну...

✧

Одем до Берлина да напишем графит, а они срушише зид!

✧

И падобранац и мува уживају када слете на нешто меко.

✧

Краве музаре су тужне што се све завршава на предигри.

Сегединска српска заједница и Самоуправа Срба
у Сегедину срдечно Вас позивају на

Дан српске културе у Сегедину

који ће се одржати **4. новембра 2006. године**
у сегединском Дому народности (Ул. Островски 6)

ПРОГРАМ:

- 15.00 – Свечано отварање програма
15.10 – „Велики отац и богомољац, вечити траг у нашем сећању” – беседа посвећена патријарху Арсенију III Чарнојевићу
15.40 – „Молитва заспалом Господу” – културно-уметнички програм студената Катедре за славистику при Сегединском универзитету
16.30 – Отварање изложбе „Велика сеоба Срба”
19.30 – **Сегедински српски бал** – свира Оркестар Мише Силашког из Бечеја (место одржавања приредбе: PISK Klub, Szeged, Felső Tisza-part u. 10.) Карте се могу резервисати код Марте Петреш, тел.: 06-30-290-2330. (Цена карте са вечером је 3.000 фт.)

Реализацију манифестације потпомаже Јавна фондација
за националне и етничке мањине у Мађарској и Национални
културни фонд

Српски културни клуб у Будимпешти

Програм рада за новембар

- 09. 11. – четвртак, у 17 сати** – Промоција романа „Воз савести”, аутора Драгомира Дујмова. Књигу представља Давид Кецман.
14. 11. – уторак, у 18 сати – Гостовање Камерне сцене „Мирослав Антић” из Сенте, позоришна представа под насловом „Богиње”.
23. 11. – четвртак, у 18 сати – Промоција листа „Гимназијалац” Српске гимназије у Будимпешти.
30. 11. – четвртак, у 19 сати – Концерт Ансамбла Вујичић. (у сарадњи СКК и кварталских српских самоуправа)

Пријем нових чланова у хор св. Великомученика Георгија

Позивамо све заинтересоване на пријем нових чланова у хор светог Великомученика Георгија у Будимпешти. Пробе се одржавају понедељком и четвртком са почетком у **18 часова**, у просторијама Српске црквене општине у Будимпешти.
Адреса: Будимпешта, V ул. Вереш Палне бр. 23.
Информације на тел: 266-9500, 06-30-55-95-116

Вече балканске дувачке музике на броду „А38”

Вече балканске дувачке музике на броду „А38” на Дунаву, у Будимпешти **16. новембра, са почетком у 20 сати**.
У оквиру целовечерњег концерта наступају:
Оркестар „Ајде брацо” из Будимпеште свира српску, македонску, бугарску, грчку, турску музику на дувачким инструментима који
Оркестар „Fanfare Ciocaria” из Румуније изводи традиционалну румунску музику допуњује турским, бугарским, македонским мелосима на дувачким инструментима.

(Брод А38 налази се поред Петефијевог моста на будимској страни)

Отворена World Press Photo изложба у Будимпешти

World Press Photo изложба у будимпештанском Етнографском музеју приказује најбоље новинарске фотографије из прошле године (Адреса: Néprejzi Múzeum, Budapest, V Kossuth tér)

Списак књига које можете купити у Самоуправи Срба у Мађарској

(Будимпешта, V ул. Микше Фалка бр. 3.)

ДУЈМОВ, Драгомир: **Немир боја** – песме, Будимпешта, 1997.

ДУЈМОВ, Драгомир: **Меридијани** – песме, Будимпешта, 2000.

ФЕЛФЕЛДИ, Ласло: **Плесне традиције Срба у Поморишју**, Будимпешта, 1999.

ЈАКОВЉЕВИЋ, Драган: **Пештарења**, Будимпешта, 1996.

ЈАНЧИКИН, Љубомир: **Први српски устанак у народној књижевности**, Будимпешта, 1996.

МИЛОШЕВИЋ, Петар: **Битка за Сулејмановац**, Нови Сад – Будимпешта, 2000.

НЕДЕЉКОВ, Милан: **Из прошлости Срба у Калазу**, Будимпешта, 2003.

Српска академија наука и уметности – ССМ, **Друштвене науке о Србима у Мађарској**, Београд, 2003.

Српски календар 2006, Будимпешта, 2006.

СТЕПАНОВИЋ, Предраг: **Говори Срба у Мађарској**, Будимпешта, 2000.

УРОШЕВИЋ, Данило: **Табан**, Будимпешта 2003.

Нове књиге из области лепе књижевности

БЕЛСОН, Патрик: **Ленхивица**. Превод са француског Дана Милошевић. 2. изд. Београд, Паидела, 1998.

ЈАКОВЉЕВИЋ, Драган: **Цезвар**, роман. 2. изд. Крагујевац – Будимпешта, Луциро, 2006.

МАКСИМОВИЋ, Десанка: **Тражим помиловање**, лирске дискусије с Душановим закоником: интегрално критичко издање, (Десанка Максимовић) приредио Станиша Тутњевић. Београд, Задужбина Десанке Максимовић, Народна библиотека Србије, Чигоја штампа, 2005.

МАРЈАНОВИЋ, Слободан: **Клуна без наслона**, роман. Београд, Партедон, 2000.

Исправка

У прошлом броју СНН-а у наслову репортаже из Деске уместо речи „црква” објављено је „црквена клапела”. Извињавамо се читаоцима и аутору текста.

Редакција

Јужнословенска плесачница у Ференцварошу

сваке среде од **19.30 до 23.00 сата**
Свира оркестар „Коло” из Тукуље
Сви заинтересовани могу да науче, односно увежбавају српске, хрватске, и македонске игре

СНН

Недељни лист Срба у Мађарској. Адреса: Српске народне новине, 1065 Budapest, Nagymező u. 49. Телефон: 475-0654. Главни уредник: Милан Степанов, секретарредакције: Милица Вукајловић. Оснивач и издавач: Српски демократски савез. За издавача: Андрија Роцков. Финансира се на основу мањинског закона из државног буџета посредством Државне задужбине за мањине. Суфинансијер: Министарство културе и медија Републике Србије. Лист дистрибуира Мађарска пошта, а претплаћује се код издавача. Име и адресу послати на адресу Szerb Demokratikus Szövetség, 1065 Budapest, Nagymező u. 49 а уплатити поштанском уплатницом или на жиро-рачун број платног промета 11705008-20417439. Претплата на лист је 4000 фт. за целу годину. За иностранство годишње 40 EUR, (10.000 Фт) – Штампа: КОМП-прес Кфт. Одговорни пословођа: Ференц Ибош. –

Технички руководиоца: Карољ Сабо. ✦ Српске народне новине на Интернету: Home page: www.comp-press.hu/cnn2000 E-mail: stepanov.milan@gmail.hu

HU ISSN 1215-072 x

Николај Александрович Берђајев

О савршенству хришћанства и несавршенству хришћана (VI)

Вара се свако ко мисли да је лако испуњавати Христове заповести, или да хришћанство није истинита религија зато што хришћани лоше извршавају завет своје религије. Али не мање, напротив, још се више вара онај који мисли да није неопходно питати се о испуњењу хришћанства у свој пуноћи живота, да није потребно тежити Савршенству слично савршенству Оца Небеског пошто, свеједно, првородни грех не допушта остварење савршенства. У сваком тренутку свог живота хришћанин је дужан да тежи к Савршенству, слично савршенству Оца Небеског у Царству Божијем, јер хришћански живот и јесте сав у значењу: тражите пре свега Царство Небеско и све остало ће вам се додати. Не може одузети тежњу к Савршенству, ка Истини Божијој, Царству Божијем начело по коме је људска природа огреховљена а опште савршенство на земљи недостижно. Човек мора извршавати Божију Истину независно од тога остварује ли се она у пуноћи живота. Нека малобројни испуњавају Христову Исти-

ну на земљи, нека је човек извршава само један сат у свом животу она је не мање дужна да се оствари. Ако непрестано приговарамо људима зато што нису остварили хришћански живот прелазимо у одрицање самога хришћанства, што је лицемерје, али не мање лицемерје јесте и неприхватање испуњења Христове Истине засновано на мишљењу да је Христова Истина неостварива. Прави пут и јесте у настојању испуњења Христове Истине и тражењу Царства Божијег не осуђујући друге, своје ближње.

Хришћанство је ступило у апсолутно нову епоху када се не може односити на спољни начин према својој вери или ограничавати обредном побожношћу, када су хришћани дужни да се веома озбиљно односе према остварењу свга хришћанства у свој пуноћи живота, када су дужни да бране веру својом личношћу, својим животом, својом верношћу Христу и његовим заветима, и то – љубављу одолевајући мржњи овога света. У нашој Православној Цркви стално се дешава одабирање нај-

Фото: Иван Јакшић

Поуке оца Тадеја

Бог је сав љубав, а завист не трпи да се добро некоме ближњем учини.

Један од богоносних отаца, преп. Нил Мироточиви (јављао се монаху Теофану, који је у 18. веку живео у његовој пештери) објашњавао је многе тајне из Царства небеског. И каже да је завист печат Антихриста на срце човеку. Како је то за нас страшна ствар! А ми често пута завидимо ближњима својима, чак и својим најрођенијима нешто завидимо. И не обраћамо пажњу на то да се лечимо, да дођемо к себи.

Њему, Господу, мила су добра дела која чинимо. Милостињу и све што чинимо ради спасења нашег, ради користи ближњих и свете Цркве. Али је Господу најмилија и најдража љубав безазлена, простодушна, детиња, која се тако приљуби к срцу Његовом. Ето шта је Господу најумивеније од нас што тражи. А то може свака душа. И богат и сиромах, и стар и млад...

Некако се стално враћам на ту тему, увек бих то понављао, да се научимо како да се приближимо својим Родитељу, како да Му се приближимо срцем, целим својим бићем; како да Му будемо омиљени као што су анђели и свети. Јер смо ми много прљави, нечисти. Он не гледа на нашу прљавштину и нечистоту кад Му приступамо од срца, прихвата нас одмах. Кад се нешто огрешимо о свога Родитеља па му од срца приступамо, све нам опрашта, као да ништа није било.

Он, Господ наш, безграничан је у љубави, неисказано. Требало би да

Му приступамо искрено и да будемо стално са Њим, јер Он је стално са нама. Он покреће наш живот на земљи и жели да Га разумемо и схватимо. Сав Његов живот на земљи био је природан, такав да га човек може схватити; казао је да је Он љубав, објаснио нам да је Богу тако омилио свет да је дао свога Сина Јединороднога ради спасења човеку. Открио нам је тајну, много нам је открио. Узвисио нас је изнад свих створења; природа човекова уздигнута изнад свих створења ушла је у тајинство свете и животворјашке Тројице. Па шта можемо ми као људи више желети од тога да будемо једно са својим Богом, са својим Родитељем? Зато бисмо требали за то кратко време живота да научимо како да Му приступимо. Пошто ми своје сопствене снаге немамо, морамо да Му приступимо као безазлена, простодушна деца, од срца, да Га молимо да нас научи како да будемо добри, како да Га силно љубимо као што Га љуби Мајка Пресвета, анђели и свети.

Ето, као што видите, треба да се лечимо, да не примамо завист к срцу; завист разара унутрашњи мир и покој душе. На пример, мирни смо, тихи, и дошао нам неки пријатељ и испричао о некоме ко нас је некад много вређао, да сад има пуно успеха у животу, да је нешто постигао; и будући да му нисмо опростили, одмах се код нас појави дух зависти. Ето како не обраћамо пажњу. Непрестано морамо бити на молитви и не примати предлог духова зависти.

бољих, најискренијих, најврјујих, оних који су способни на жртву, оних који су највернији Христу, док отпадају они који су православљу пришли само споља, који су обично (обичајно, прим. прев.) православни, који никада нису разумели нити смисао своје вере, нити то на што их ова обавезује. Може се казати да престаје раздобље у коме се мешало хришћанство са паганством и да долази време веома чистог хришћанства. Хришћанство је и било изопачено зато што је било исувише световно, недуховно, што је постало друштвена религија, и што је Црква била заведена царским мачем, којем је прибегла и неусаглашена вери гос-

подара. То је разлог што је у свести многих људи хришћанство престало да буде религија Крста, па се са хришћанством спајао лик гонитеља а не гоњених. Исто тако, многи су хришћанство усвајали као повећење паганских обреда без оригиналног просветљења и преображења. Али сада је дошло време (Берђајев ово пише 1928. године, прим. ур.) када хришћанство поново постаје гоњено и зато ће захтевати од хришћана већи хероизам и жртвену љубав, вишу потпуност и свесност у исповедању њихове вере; долази време када ће хришћани престати да буду саблазан хришћанству.

И то се догађа

Поп савладао провалнике

Храм Свете Петке у Коштунићима под Суворобором прославио је прошлог петка дан своје светитељке. Само два дана уочи славе, међутим, десио се необичан догађај.

Млади свештеник Дејан Прокић имао је окршај с провалницима! Он је усред дана, кад у цркви није било никог, затекао браћу Бојовић из Чачка, Душана (27) и Петра (21) како пљачкају светињу. Један је покупио новац са олгара, стогањак црквених календара и више малих икона, а други обио фиоку стола и из ње извадио око 6.000 динара. Свештеник је старијег Душана успео да савлада, док је Петар побегао и улетео у ауто-

бус које је баш тада пролазио кроз село. Ухваћеног лопова, о. Прокић је поверио двојници парохијана на чување, па сео у ауто и дао се у потеру за аутобусом. После пет километара га је стигао, зауставио, извукао младича напоље и вратио у Коштуниће!

Потом је обојици одузео опљачкане ствари и новац, и предао их полицији, а надлежни судија из Горњег Милановца одредио им притвор од 30 дана и послао у чачански затвор. Према речима судије Милисав Цветковића, браћа Бојовић су му испричала да су се прошле године у Русији лечили од наркоманије, и да им новац, наводно, треба да купе лекове.